

VOORSCHRIFT nr. 2-1350-G 1
(Wijz. 1 is hierin opgenomen)

HANDBOEK VOOR DE
SOLDAAT DER
INTENDANCE

2e druk

DIENTSTGEHEIM

De gegevens en inlichtingen uit dit voorschrift mogen
niet aan de pers of aan onbevoegden worden verstrekt.

WIJZIGINGEN

nr.	d.d.	omschrijving	aangebracht d.d.	paraaf

Y-CHE.NL

INHOUD

	blz.
HOOFDSTUK I: ALGEMEEN	5
1. taak van de intendance	5
2. intendance goederen.	5
HOOFDSTUK II: BEVOORRADING EN OPSLAG	7
3. algemeen	7
4. klasse I goederen (levensmiddelen)	7
5. klasse II en IV goederen	17
6. klasse III goederen (benzine, olie en smeermid- delen)	21
7. de verstrekking.	28
HOOFDSTUK III: DIENSTEN	31
8. algemeen	31
9. de werktroepencompagnie	31
10. overige dienstcompagnieën	31
HOOFDSTUK IV: BEDRIJFSVEILIGHEID	33
11. algemeen	33
12. laden en lossen	33
13. het gebruik van machines	34
14. het brandgevaar	34
15. contact met benzine en andere brandstoffen	35

Y-CHE.NI

HOOFDSTUK I

ALGEMEEN

1. taak van de intendance.

Deze taak is drieledig:

- a. *de bevoorrading*: d.i. er voor zorgen dat de strijdende troepen steeds op het juiste tijdstip, op de juiste plaats worden voorzien van de benodigde intendance goederen.
Als soldaat der intendance speel je vooral bij het ontvangen, opslaan en verstrekken van deze intendance goederen een belangrijke rol!
- b. *het onderhoud*: hiermede wordt allereerst bedoeld de goederen in gebruiksgereede staat houden, b.v. - invetten, oliën, verven, reinigen; en waar nodig door herstelling goederen weer in deze staat brengen b.v. verstellen, uitdeuken, lassen, solderen, verzolen.
- c. *verlenen van diensten*: „dienen”, service geven, het leven van de vechtende soldaat zo „leefbaar” mogelijk maken door b.v. opzetten van bad- en wasinrichtingen en inrichten van cantines. Andere diensten zijn de zorg voor gesneuvelden o.a. door identificatie, registratie en het aanleggen van begraafplaatsen en het beschikbaar stellen van mankracht voor tal van werkzaamheden d.m.v. werktroepen.

2. intendance goederen:

Als soldaat van de intendance zul je te maken krijgen met de volgende goederen die, om het aanvragen en verstrekken zo eenvoudig mogelijk te maken, zijn samengevoegd tot klassen van min of meer gelijksoortige artikelen:

- a. *Levensmiddelen*.
Deze rangschikt men onder de *klasse I* goederen. Dit zijn dus goederen, die dagelijks benodigd zijn om in leven te blijven.
Water heb je ook nodig, maar in oorlogstijd zorgt de genie hiervoor.
- b. Alle goederen die behoren tot de organieke uitrusting van de man (PSU) of van het onderdeel. In autorisatiestaten is precies vastgelegd wat en hoeveel de man of het onderdeel van deze goederen mag hebben. Dit zijn de z.g. *klasse II* goederen. Zij worden ook door andere diensten geleverd.

Bijvoorbeeld:

intendance:	PSU, tenten, veldkeukens, zeep etc.
technische dienst:	voertuigen, wapens en geschut

DIENSTGEHEIM

verbindingdienst: radio's, telefoons
genië: gasmaskers, bulldozers
geneeskundige dienst: verbandpakjes, draagbaren, medicijnen

- c. Benzine, oliën en smeermiddelen, afgekort tot BOS.
Deze vormen de *klasse III* goederen.
- d. Extra benodigd materieel of speciale uitrustingsstukken, dan wel goederen die zeer kostbaar of schaars zijn.
Dit zijn de *klasse IV* goederen.

N.B. Alles wat te maken heeft met munitie, springstoffen, enz. noemt men *klasse V* goederen. Dit zijn technische dienst goederen.

Y-CIE.NL

HOOFDSTUK II DE BEVOORADING EN OPSLAG

3. algemeen:

Om de troepen in staat te stellen te vechten moeten de benodigde goederen (van alle klassen) van het achterland (fabrieken, havens, opslagplaatsen) worden vervoerd naar het gebied waar wordt gevochten.

Omdat deze afstand vaak groot is, maakt men langs de aanvoerwegen opslagplaatsen. Deze worden, al naar gelang van de grootte van de voorraden, depots, aanvullingsplaatsen of verdeelplaatsen genoemd.

Vanzelfsprekend zullen de hoeveelheden goederen kleiner worden naarmate we dichter bij de vechtende eenheden komen.

De vechtende troepen halen de benodigde goederen van de dicht achter hen gelegen verdeelplaatsen. Deze ontvangen op hun beurt weer de goederen van de aanvullingsplaatsen.

De aanvullingsplaatsen worden door de depots voorzien.
(zie schema op blz. 9)

4. klasse I (levensmiddelen)

Ruim 150 jaar geleden heeft een veldheer beweerd: „Een leger vecht op zijn maag” en hoewel dit niet letterlijk waar is, geeft dit verhaal duidelijk aan hoe belangrijk de voeding in een leger is.

De intendance verstrekt de voeding en je begrijpt dat het dus nodig is te weten welke soorten rantsoenen er zijn, hoe je het voedsel moet opslaan en moet verstrekken.

Een eenheid die in een kazerne is gelegerd of in een gebied gebivakkeerd is waar weinig actie plaats vindt, wordt zo mogelijk bevoorrad met verse levensmiddelen.

Is een normale aanvoer van verse artikelen niet mogelijk, dan moeten in de plaats hiervan ingeblikte en/of gedroogde levensmiddelen worden verstrekt, die bij de onderdelen voorradig zijn.

Voor een goede en snelle bevoorrading is de wijze van opslag van groot belang.

De illustraties geven je een beeld van de wijzen van opslag van dozen, kisten en balen.

Denk er vooral aan dat een ordelijke stapeling niet noodzakelijk is i.v.m. eisen van de Krijgstucht, maar met het oog op een vlotte ontvangst, een snelle verstrekking en een goede hygiëne.

Rommelige stapels kunnen gemakkelijk instorten en dit geeft jou weer extra werk en je collega die belast is met het tellen zal je zeker niet dankbaar zijn.

Onnauwkeurige stapeling kan weer tot gevolg hebben dat een baal suiker wordt verstrekt i.p.v. zout en dan loopt een compagnie grote kans door de koks getrakteerd te worden op gesuikerde soep.

Denk vooral aan de luchtcirculatie tussen de dozen en kisten etc. Het rotten van fruit of verse groenten gaat sneller dan je denkt.

Let er op dat nooit goederen naast elkaar geplaatst worden die kwalijke luchtjes kunnen overgeven en overnemen.

Melk die een tijd naast een stapel uien heeft gestaan, blijft wel voedzaam maar is niet lekker meer.

Is een eenheid te velde en kunnen wij door verschillende omstandigheden niet van een keuken gebruik maken, dan gaan wij over op verstrekking van groepsrantsoenen, of gevechtrantsoenen individueel.

Deze rantsoenen bestaan uit in blikjes of zakjes verpakte levensmiddelen. Bij deze rantsoenen wordt een verwarmingstablet verstrekt, zodat de man zelf koffie en thee kan maken en de gemengde spijs kan opwarmen.

Vergeet nooit de fouragerende eenheden deze tabletten mee te geven; je collega's in de frontlijn hebben het niet erg prettig en *koud* eten maakt het alleen maar erger.

Een groepsrantsoen is in twee dozen verpakt, n.l. één doos met de „componenten eenheid”, en één doos met 10 blikken gemengde spijs.

Bij het *gevechtrantsoen individueel* is een compleet dagrantsoen voor één man in één doosje verpakt. Tien van deze doosjes zijn weer in een grote doos verpakt.

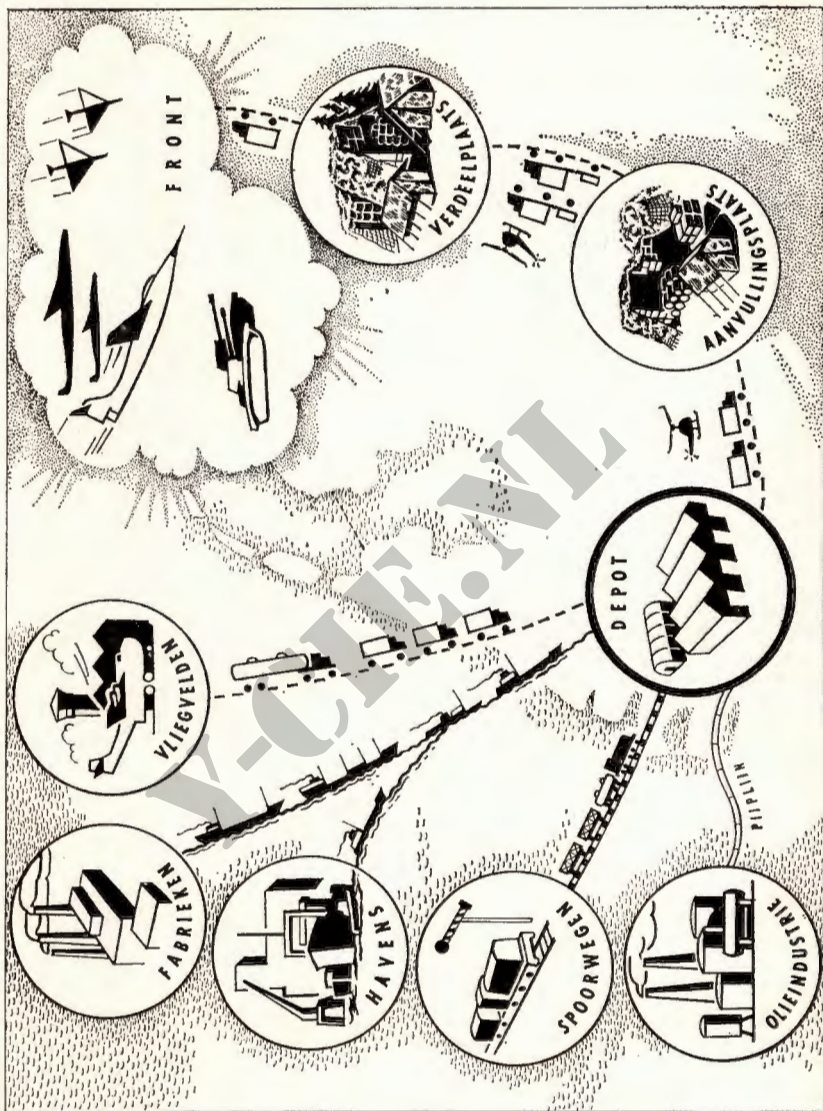
Zorg bij ontvangst en verstrekking dat deze dozen nooit door elkaar worden gestapeld of afgegeven.

Behalve deze normale rantsoenen kennen wij ook:

keukenpakketten – een hoeveelheid artikelen, specerijen e.d. voor de kok om de maaltijden te bereiden;

noodrantsoen – een klein doosje met 3 of 4 tabletten chocolade van een speciale samenstelling. Deze tabletten hebben een zeer hoge voedingswaarde en zijn bestemd om te gebruiken in geval van nood als je niets anders hebt te eten.

watersterilisatie-
pillen – deze pillen moet je gebruiken als je water gebruikt waarvan je niet zeker weet of het goed drinkwater is.

Grondvlak voor stapelen in drieën

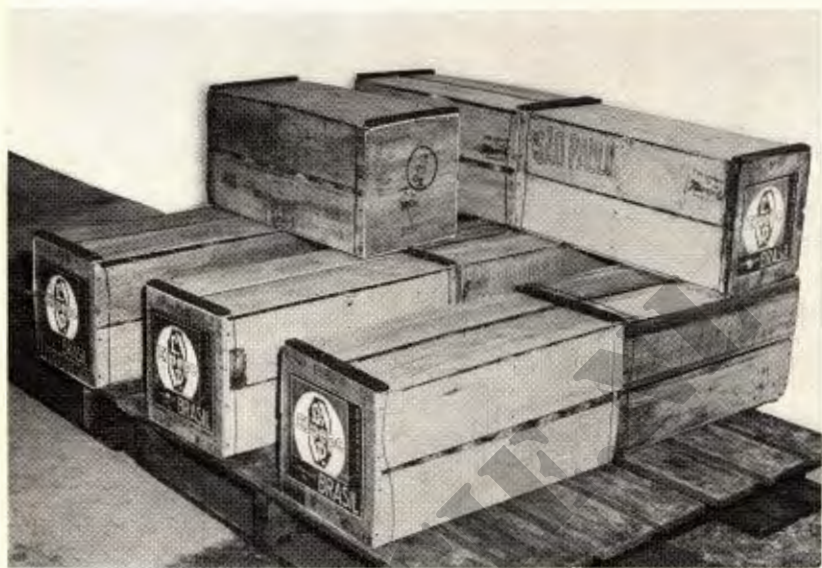

Zuylvorm:

Door vorm moeilijk te camoufleren

Zeer geschikt voor magazijnen

Gemakkelijk te tellen, kan hoog worden gestapeld

Voorbeeld van de grootst mogelijke luchtcirculatie

*Open torenvorm:
Camouflagemogelijkheden zijn hierbij goed
Goede luchtcirculatie*

Pyramidevorm:

Ondanks de geringe luchtcirculatie wordt deze stapeling veel gebruikt te velde i.v.m. de gunstige camouflagevorm

Gesloten torenvorm:

*In verband met geringe luchtcirculatie voldoet deze stapeling niet bij opslag van lange duur
Camouflagemogelijkheden zijn hierbij goed*

Compleet groepsrantsoen 10 in 1

5. klasse II/IV (intendance materieel — PSU)

De Intendance zorgt niet alleen voor het voedsel voor de soldaten en de brandstof voor het voertuig, maar zorgt ook voor het materieel dat het leger nodig heeft voor de persoonlijke verzorging van de man:

- tenten voor legering en onderdak
- keukenuitrusting om te koken en voedsel te serveren
- badinstallatie om te velde te kunnen douchen
- wasinstallaties voor kleding
- alle soorten kleding en uitrusting.

Kortom wij zorgen dat de soldaat in alle omstandigheden een zo goed mogelijk bestaan heeft.

In totaal voeren wij ruim 6000 verschillende artikelen en dit aantal geeft al een aanwijzing welke grote problemen hieraan vastzitten.

Hoe moet dit geheel overzichtelijk worden opgeslagen?

Hoe moet dit alles geadmistreerd worden?

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat de juiste maat op het gewenste tijdstip bij de soldaat is?

Voor de laatste twee problemen leiden wij specialisten op, maar opslag en verstrekking is de taak van iedere intendance-soldaat.

Nauwkeurigheid, goede kennis van opslag en onderhoud tijdens die opslag zijn dus noodzakelijk.

Voor wat betreft het materieel moet je bij metalen uitrustingsstukken regelmatig controle houden op roestvorming. Daarnaast is het belangrijk dat je de reservedelen zoals pakkingringetjes, boutjes, e.d. nooit verwisselt. Denk er altijd aan dat het roeren van soep altijd mogelijk is met een grotere of een kleinere lepel, maar dat een lekke benzinebrander nooit gebruikt kan worden als jij er niet voor zorgt dat de goede, passende pakkingring verstrekt wordt.

Bij tenten moet vooral gelet worden op dragen en neerleggen, *nooit* slepen, nat opleggen of incompleet verstrekken.

Zeildoek kan wel tegen een stootje bij normaal gebruik, maar als een tentzeil of -dak te zwaar is voor twee man, wacht dan op hulp en schuur het zeil niet kapot door het te slepen.

Voor het lopen over zeilen moet nagelaten worden, omdat een uitstekend spijkertje of een steentje in de grond het doek gemakkelijk doet scheuren. Uitgelegd tentdoek moet met een harde bezem worden geborsteld.

Bij opleg, te velde of in gebouwen, moeten altijd droge vloervlonders worden gebruikt.

Uitgebreidere instructies hierover kun je lezen in TH 10-506/1 en 2. Bij de opleg en de verstrekking van PSU-goederen zijn er een paar dingen die je goed in het oog moet houden.

De kleding moet maatsgewijze worden gebundeld met een label.

Zorg ervoor dat die label stevig bevestigd is en niet gemakkelijk kan afscheuren. Het is vrij vervelend om een bundel te moeten openmaken om de maat te weten te komen.

Tussen de stapels altijd ruimte voor goede luchtcirculatie.

Nooit kleding opleggen in de nabijheid van zuurhoudende vloeistoffen.

De meeste schade wordt bij kleding veroorzaakt door mot en door schimmel. Vooral schimmel is gevaarlijk bij opslag te velde en in vochtige gebouwen. Houd regelmatig inspectie (dit kun je tegelijkertijd bij uitgifte doen) en zo gauw je schimmel ontdekt, haal de goederen eruit. In een vochtige en warme atmosfeer kan schimmel zich binnen enkele uren ontwikkelen.

De verschijnselen zijn bruine of zwarte, groene of grijze vlekken. Deze vlekken worden allengs dichter en daaruit ontwikkelt zich een soort poeder dat doet denken aan sporen van paddestoelen. Dit poeder verspreidt zich en tast weer andere kleding aan.

Bij opslag en verstrekking van reservedelen is het belangrijk dat je de verschillende zakjes en doosjes nauwkeurig oplegt en duidelijk aangeeft wat er in zit en waar het ligt.

Losse reservedelen moet je altijd weer verpakken en van naam en nummer voorzien, zodat ze nooit door elkaar raken.

Uitgebreidere instructies hierover kun je lezen in de voorschriften 2-1324 en 2-1325.

Grondvlak in vijven voor balen of zakken

*De oren van de zakken moeten zo mogelijk stijf tegen de zijde van een andere zak worden gelegd
Hierdoor blijft de afsluitbaarheid beter verzekerd*

6. klasse III (benzine, oliën, smeermiddelen, enkele chemische middelen)

De Intendance zorgt niet alleen dat de soldaat d.m.v. levensmiddelen kan blijven „draaien”; onze taak omvat ook het draaiend houden van alle soorten motoren, aggregaten, wormwielen en lagers door het verstrekken van benzine, oliën, dieseloliën enz.

Een modern leger als het onze, kan niet vechten zonder aardolievoedsel voor zijn duizenden wielvoertuigen, pantservoertuigen, tanks, en aggregaten voor b.v. de verbindingsmiddelen.

Deze brandstof opvoeren en verstrekken in een gestage stroom is mede jouw taak.

Van groot belang is het daarom globaal te weten welke klasse III produkten er bestaan, hoe je de verschillende verpakkingen onderkent en wat allemaal vastzit aan de opslag.

Wij voeren verschillende soorten w.o.:

MT 80, een roodachtig gekleurde brandstof, die voor alle militaire voertuigen met een benzinemotor kan worden gebruikt.

Dieso, een brandstof voor dieselmotoren en ook voor sommige verwarmingstoestellen.

Kero, een algemene brandstof (normaal bekend als petroleum) die gebruikt wordt voor verlichting en verwarming.

Avgas, een brandstof die speciaal voor vliegtuigen wordt gebruikt.

Wasbenzine en SBP, een niet giftige brandstof die vooral gebruikt wordt voor reiniging.

Denk er wel aan dat de meeste brandstoffen giftig zijn en dat voor het gebruik van kookapparaten, vergassers en soldeerlampen in een gesloten ruimte wasbenzine of SBP beter gebruikt kan worden dan kerosine of MT 80.

Daarnaast voeren wij verschillende soorten motorolie en tandwielolie. Motorolie wordt aangeduid met de letters OMD plus een getal en de overige oliën met de letters OEP of OC.

Voor het juiste verschil tussen de soorten b.v. OMD 60 of OMD 330 moet je het voorschrift VS 10-300 gebruiken.

Tenslotte zul je te maken hebben met verschillende soorten vetten (b.v. XG 325) en bijzondere produkten zoals remolie, schokbrekerolie, anti-vries etc.

De wijze van opslag van een aantal goederen kun je zien in de volgende afbeeldingen, waarbij je goed moet bedenken, dat vaten *alleen recht op gestapeld mogen worden in een afgesloten ruimte.*

Als emballage tref je twee soorten verpakkingen aan:

- meermalen te gebruiken (jerricans, vaten)
- éénmalige (blikken en dozen).

De inhoud van de jerricans staat vermeld op identificatieplaatjes die boven aan de voorzijde bevestigd zijn.

Afhankelijk van de inhoud zijn de plaatjes verschillend van vorm en kleur en met andere cijfers en/of letters geponst.

Bevestig de plaatjes dus goed en maak geen vergissingen hiermee, want het gebruik van een foutieve brandstof ondanks de vele voorzorgsmaatregelen kan ernstige ongelukken veroorzaken.

Denk maar wat er kan gebeuren met een verkenningsvliegtuig dat storing krijgt boven b.v. vijandelijk gebied of boven zee.

De éénmalige verpakking kent geen identificatieplaatje. De inhoud staat er op vermeld. De onderdelen moeten zelf het opruimen van deze verpakkingen verzorgen.

De verstrekking van BOS produkten is eenvoudig.

Vanuit de intendancedepots wordt met behulp van treinen, tankauto's, binnenschepen en pijplijnen brandstof naar de intendance eenheden gebracht.

De gebruikers halen de goederen zelf op en ontvangen volle jerricans en vaten in ruil voor lege.

- systeem: leeg tegen vol -

Het is natuurlijk ook mogelijk onze tankauto's naar voren te sturen en ter plaatse de tanks van de voertuigen vol te pompen.

Maar hoe het ook gebeurt de klasse III verstrekking is een 24-uurs bedrijf en je mag nooit een klant laten staan omdat je moet eten of wilt gaan slapen.

De belangrijkste installatie te velde voor opslag en verstrekking van brandstof is de BRAVIN (zie tekening).

Deze installatie omvat pompen, opvouwbare tanks met een inhoud van 36000 liter elk, vulapparaten voor het vullen van tankauto's en vulpistolen voor het vullen van jerricans.

Bij het uitleggen van dit systeem moet je een paar punten goed in het oog houden:

- het materieel is wel sterk en geschikt voor gebruik te velde, maar kwetsbaar bij ruw gebruik en slepen over de grond.

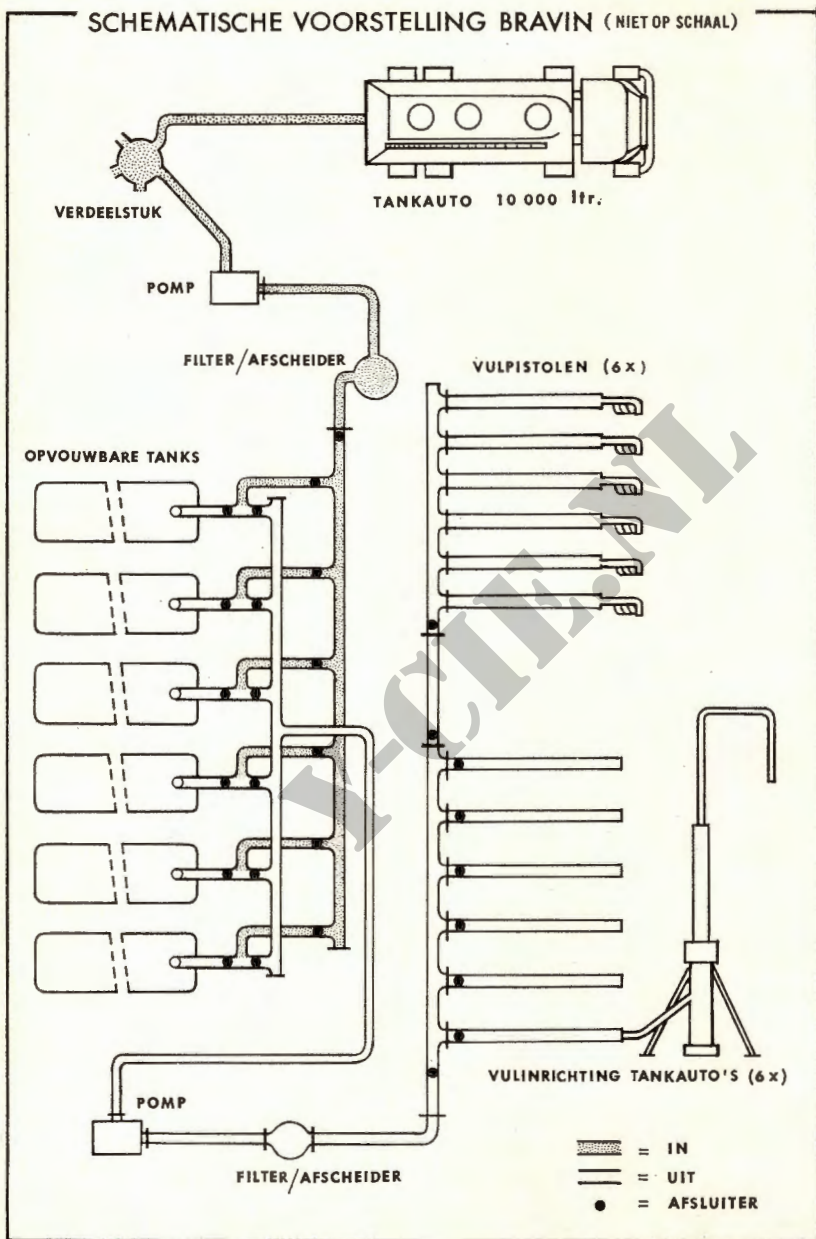
Leg de onderdelen neer en gooi er niet mee.

- zorg dat de aansluitingen schoon zijn zodat de brandstof niet vervuult door zand en stof.
- verwijder harde en scherpe uitsteeksels uit de grond, zodat de rubber-tanks niet gaan lekken.
- „Goed en vlot” is beter dan „voldoende en snel”.
- gebruik nooit een hellende plek, want de tijd die je denkt uit te sparen door het terrein niet vlak te maken, verlies je tienvoudig aan meer werk wanneer een tank gaat rollen.

In een ander hoofdstuk van dit boek zul je meer lezen over de brand-beveiliging, de hygiëne etc. Deze onderwerpen zijn zeer belangrijk voor allen die werkzaam zijn of ooit zullen gaan werken in een BOS eenheid.

Y-CHE.NL

SCHEMATISCHE VOORSTELLING BRAVIN (NIET OP SCHAAL)

Rubbertank van de BRAVIN met brandblusser

Vaten moeten zodanig worden gestapeld dat de vulopeningen zich altijd aan de bovenzijde bevinden

Voorbeeld van een stapeling van volle jerricans

7. de verstrekking

De verstrekking van intendance goederen is aangepast aan de verschillen in aard van de goederen en het soort eenheid waarvoor zij bestemd zijn. De verstrekking vanuit het achterland naar depots en aanvullingsplaatsen geschiedt direct, d.w.z. de hogere eenheid zorgt dat de lagere eenheden de goederen krijgen.

Op divisie- en brigade-niveau halen de gebruikende eenheden de goederen zelf op (indirecte bevoorrading) terwijl de legerkorpstroepen ook zelf hun goederen halen bij de legerkorpsverzorgende eenheden.

Het verstrekken van klasse I goederen geschiedt dagelijks, waarbij op divisie-niveau de intendance de levensmiddelen meestal klaarzet gesorteerd per onderdeel, terwijl de intendance op legerkorps-niveau o.a. in verband met de grote hoeveelheden de goederen per artikel opslaat en verstrekt. De benamingen hiervoor zijn „artikelsgewijze stapeling” of „onderdeelsgewijze stapeling.”

Als de toestand dit toelaat zal altijd geprobeerd worden de per auto aangevoerde goederen vanaf het voertuig te verstrekken aan de onderdeelvoertuigen. Dit voorkomt het extra werk van afladen, stapelen en opladen. De klasse III verstrekking gaat 24 uur per dag door en zo mogelijk in grote aantallen (bulk bevoorrading). Het gebruik van jerricans geeft n.l. meer werk door de eis van spoelen en door de tijdsduur van het vullen. Na het vullen moeten de cans meestal ook nog gestapeld worden. Een oplossing wordt somtijds gevonden door het afladen van jerricans te laten gebeuren bij volle stapels, zodat afladen en opladen op één plaats gebeuren, mits het vullen kan gebeuren met een plaatsbare pompinstallatie en/of tankauto's met pomp.

De uitgifte van oliën en vetten gebeurt meestal aan het eind van het circuit, zodat er geen oponthoud ontstaat voor de auto's die alleen maar benzine nodig hebben.

Het verstrekken van al het overige materieel en de PSU heeft meestal plaats op vaste tijdstippen, waarbij de onderdelen geruime tijd tevoren hun aanvragen hebben ingestuurd.

Snel doorstromende artikelen, zoals b.v. sokken, kunnen eventueel uitgegeven worden bij de klasse I uitgifte, zodat deze goederen dagelijks de eenheden kunnen bereiken.

De mogelijkheid bestaat ook dat pakketten met een bepaald assortiment goederen tevoren worden klaargemaakt, zodat de uitgifte snel en eventueel zonder aanvraag kan gebeuren.

Bij deze korte omschrijving van systemen van verstrekking blijft het hoofddoel voor ons: „WIJ MOETEN DE TROEPEN ZO SNEL MOGELIJK VOORZIEN VAN ALLES WAT ZE NODIG HEBBEN”. De administratie is hieraan volkomen ondergeschikt.

Een werkploeg in actie, met een juiste werkverdeling

- één van achter uit de vrachtauto*
- één bij de laadklep*
- één bij de stapel*
- één op de stapel*

Y-CHE. VI

HOOFDSTUK III

DIENSTEN

8. algemeen

Naast het bevoorraden met goederen heeft de Intendance ook de zorg voor een aantal „diensten”, waarmee het leven van de soldaat zo „leefbaar” mogelijk wordt gemaakt.

Hiervoor zijn aparte, speciale compagnieën aanwezig.

Binnen deze eenheden kun je op bepaalde functies worden ingezet, waarvoor speciale opleidingen nodig zijn, maar als algemeen intendance soldaat kun je *overal* te werk worden gesteld.

Waar werk je dan?, en wat zal je taak zijn?

9. de werktroepencompagnie

Een werktroepencompagnie is een organieke eenheid die voor de meest uiteenlopende werkzaamheden kan worden ingezet.

– laden en lossen van treinen-schepen-vrachtauto's

– stapelen en sorteren van voorraden

– overslag van benzine

– bewaking van militaire voorraden, colonnes e.d.

Afhankelijk van de omvang van de werkzaamheden, die ook bij een eenheid van een ander dienstvak kunnen plaatsvinden worden groepen, pelotons of compagnieën ingezet.

Tijdens deze inzet worden de werkzaamheden verricht volgens de instructies van het personeel van het object waar je werkt.

Meestal word je ingedeeld in een ploeg van 4 à 6 man, met als ploegbaas een soldaat I of korporaal.

Door een rouleersysteem binnen zo'n ploeg kan continu gewerkt worden. Drie à vijf werken terwijl *één* rust. Door continu-arbeid wordt n.l. meer werk verzet dan bij 100% inzet met rustpauzes voor ieder gelijktijdig.

De hulpmiddelen, zoals steekwagens, plateauwagens en rollenbanen e.d., zijn op de objecten aanwezig.

In het algemeen zijn de volgende punten van belang:

– wees voorzichtig met je handen, gebruik werkhandschoenen

– zorg er als ploegbaas voor, dat ieder precies zijn taak kent

– werk gestaag, nooit overhaast.

10. overige dienstencompagnieën

Bij de Cadıcompagnie, Wascompagnie, Badcompagnie, Gravendienst-

DIENSTGEHEIM

compagnie kun je ook als algemeen intendance soldaat worden ingedeeld. Alle mogelijke niet-specialistische werkzaamheden zul je dan moeten vervullen, b.v.:

- gereedmaken van cadigoederen voor verzending volgens de bestellingen van de eenheden,
- uitgifte van schone was, inname van vuile was, (maatsortering)!!
- regelen van het ploegensysteem bij het baden,
- aanleg en onderhoud van militaire begraafplaatsen.

Bij welke eenheid je overigens bent ingedeeld, denk aan de taak van de Intendance „werken voor de collega's in de gevechtseenheden”.

HOOFDSTUK IV

BEDRIJFSVEILIGHEID

11. algemeen

In alle voorafgaande hoofdstukken is gesproken over het werk in het bedrijf „INTENDANCE”.

Bij gebruik van zovele handen en hulpmiddelen in een groot bedrijf is de kans op ongevallen natuurlijk altijd aanwezig. Iedere soldaat moet daarom, precies als in het burgerleven, op de hoogte zijn van de gevaren die in het bedrijf kunnen schuilen. Hij moet goed weten hoe ongevallen moeten worden voorkomen en daarnaast moet hij weten hoe te handelen bij een bepaald ongeval.

Bezien wij al onze intendance activiteiten naar mogelijke bedrijfsgevaaren, dan kunnen wij de volgende verdeling maken:

- gevaar bij laden en lossen,
- gevaar bij het gebruik van machines,
- gevaar bij brand,
- gevaar voor lichamelijke aandoeningen door regelmatig contact met benzine.

12. laden en lossen

De beste bedrijfsveiligheid bij deze handelingen bestaat uit OPLETTEN! Let op alles wat je doet en let op wat anderen doen.

Gooi nooit materieel en vooral geen jerricans naar je collega. Als hij niet paraat staat en jij gooit te vlug is de kans op letsel, vooral aan zijn benen en voeten, groot.

Let bij het tillen en/of verrollen van vaten of ander zwaar materiaal op de plaatsing van de handen en luister naar de aanwijzing van je ploegbaas. „Lekker doordouwen”, nadat de voorman „stop!” heeft geroepen, heeft vaak geleid tot gekneusde vingers of flinke handverwondingen.

Bij het takelen van zware lasten kan het nonchalant bevestigen van stroppen rampzalig zijn.

Regelmatig verschijnen berichten in kranten over ongelukken in de havens of in de bouw. Zorg er voor dat jij noch je collega genoemd worden bij de gemengde berichten.

Gebruik de juiste en deugdelijke hulpmiddelen en maak als ploegbaas tevoren duidelijk hoe het laden en lossen precies moet verlopen.

„Laten we maar wat proberen”, eindigt anders in „laten we maar amputeren!”. Draag de werkhandschoenen, vooral bij werk met prikkeldraad en houten kisten. Spijkers, bandijzer, krammen en splinters kunnen ernstige verwondingen veroorzaken.

13. het gebruik van machines

Laat je niet afleiden als je werkt met draaiende of bewegende hulpmiddelen, zoals: stikmachines, wastrommels, motoren en pompen, of als je werkt met een apparaat dat elektrische stroom nodig heeft.

Houd je strikt aan de bedieningsinstructie en denk niet dat je het beter weet of dat het niet zo'n vaart loopt. Mechanisch draaiende delen draaien rustig door, ook als je je hand erin steekt, en met een pluk hoofdhaar dat door een machine wordt gegrepen of een stuk hoofdhuid meege-nomen of een heel hoofd.

Controleer zonodig de elektrische bedrading (bougiekabels b.v.) i.v.m. het gevaar van kortsluiting of vonkvorming bij ondeugdelijke bevestiging of slechte isolatie.

Motoren worden in het algemeen heet bij gebruik. Onoplettendheid kan dus snel brandwonden opleveren. Vul een benzinereservoir van b.v. een overslagpomp niet bij terwijl de pomp in werking is. Gemorste benzine op een hete cylinder veroorzaakt onmiddellijk het begin van brand. Hiermede zijn wij beland bij het volgende punt.

14. het brandgevaar

In magazijnen met brandbaar materiaal (kleding, papier etc.) ligt het brandgevaar altijd op de loer. Vooral op die plaatsen waar met benzine wordt gewerkt is niet alleen brand maar ook explosiegevaar in hoge mate aanwezig.

Zorg dat brandbestrijdingsmiddelen aanwezig zijn kort bij de gevaarlijke punten, zoals:

- aansluitingen op een tankwagon of -auto,
- overslagpunten,
- pompen,
- jerricanspoelapparaat.

Belangrijker echter dan deze bestrijdingsmiddelen is het voorkomen van brand door het opvolgen van brandveiligheidsvoorschriften.

Bij de eenheden worden regelmatig brandbestrijdingsoefeningen gehouden waarbij iedereen moet kunnen worden ingeschakeld. Van jou wordt verwacht dat je de eenvoudige brandblusmiddelen kunt bedienen zoals brandblussers en vuurwapen.

Naast de gewone opleiding ontvangt een aantal soldaten een extra opleiding tot brandweerman.

In het kort komt het hierop neer:

- wees bedacht op brandgevaar,
- reageer snel op ieder begin van brand en probeer direct te blussen,

- gebruik nooit water bij benzine, olie of elektriciteitsbranden,
- sla direct alarm.

Denk er steeds aan, dat een collega die rookt bij een benzine-opslagplaats een gevaar vormt voor jou en de andere collega's.

15. contact met benzine en andere brandstoffen

Door het regelmatig omgaan met benzine in grote hoeveelheden kan zich een aantal lichamelijke stoornissen voordoen, nl.:

- bevanging door dampen,
- huidaandoeningen,
- loodintoxicatie.

Het inademen van benzinedampen kan, vooral in het begin, hoofdpijn, duizeligheid of misselijkheid veroorzaken. Veelal zijn deze symptomen van tijdelijke aard. Na een paar dagen is het voorbij.

Zijn de verschijnselen permanent dan moet je medisch worden onderzocht. In enkele gevallen komt het voor dat een soldaat last krijgt van schraalheid of rood worden van de huid door aanraking met benzine. Een goede hygiëne en het gebruik van beschermende handschoenen is al voldoende om e.e.a. op te heffen en tegen te gaan. Blijkt het dat je allergisch bent voor benzine dan zul je op doktersadvies ander werk krijgen. Al deze stoornissen zijn ongevaarlijk en alleen wat lastig.

Loodintoxicatie (loodvergiftiging) is iets geheel anders.

Om de kwaliteit van benzine te verhogen is een bepaalde stof toegevoegd die lood bevat. In verschillende verven, die b.v. in de burgermaatschappij worden gebruikt, is ook lood aanwezig (loodwit - loodmenie etc.).

Door veelvuldig contact met deze stoffen is het mogelijk dat dit lood via de mond in het lichaam wordt opgenomen. Het lichaam scheidt dit lood onvoldoende uit, waardoor in de loop van een aantal jaren een opeenhoping van dit lood kan plaatsvinden.

Zoals door de burgermaatschappij een aantal punten is voorgeschreven bij het gebruik van deze verven (b.v. het gebruik van een verfmasker), zo ook bestaan er bij ons preventieve maatregelen die voor jezelf van groot nut zijn, zoals:

- dagelijks wassen en douchen, waarbij vooral veel aandacht moet worden geschonken aan de nagels en het hoofdhaar,
- gebruik van beschermende kleding,
- dagelijkse verstrekking van schone bedrijfskleding en inlevering hiervan na de dagtaak,
- regelmatige medische controle.

*Brandblusapparaat aanwezig
Let op het gebruik van de aardklem voor afvoer van inductiespanning*

Draaiende machines

Let op het gebruik van de beschermende kleding
– handschoenen
– voorschoot
– veldpet

De eenvoudige brandblusmiddelen die iedere intendance soldaat moet kennen

Brandbestrijding

Y-CHE.NL

Y-CHE.NI